

Redeker, mr. P.H. (Leeuwarden):
Schoterlandseweg 24 (8454 KE) Mildam,
postbus 199 (8440 AD) Heerenveen, tel. 0513-
682569, fax 0513-682695, e-mail
info@veenstra-redeker.nl

Ruissaard, mr. R.: Kalmoesveld 3 (7006 TE)
Doetinchem, tel. 0314-323945, fax 0314-
395383, e-mail r.ruissaard@planet.nl

Rijpma, mr. J.W.: Pelmolen 19 (3994 XX)
postbus 258 93990 GB Houten, tel. 030-
638505, fax 030-6380674, e-mail
rijpma@email.com

Schellens, mw. mr. M.J.T. (Eindhoven):
Statenlaan 9 (5223 LA) postbus 90121 (5200
MA) Den Bosch, tel. 073-6271888, fax 073-
6271800, e-mail leeuwen.eerden@balienet.nl

Schoo, mr. W. (Delfzijl): Hoofdstraat 31 (9601
EA) postbus 246 (9600 AE) Hoogezand, tel.
0598-396300, fax 0598-396757, e-mail
schoo-advocaten@hetnet.nl

Smeenk, mr. I.: St. Annastraat 125-127 (6524
EM) postbus 63 (6500 AN) Nijmegen, tel. 024-
3239680, fax 024-3229954, e-mail
smeenk@wildenberghalder.nl

Timmermans, mr. J.H.J.: Leidsegracht 10 (1016
CK) postbus 10180 (1001 ED) Amsterdam, tel.
020-5305200, fax 020-5305299, e-mail
info@steklaw.com

Tjalma, mw. mr. F.F.A.D.C. (Maastricht):
Dorpsstraat 43 (6365 BH) Schinnen, tel. 046-
4438888, fax 046-4434499, e-mail
advocatenkantoor.kooi@12move.nl

Veenstra, mr. S. (Leeuwarden):
Schoterlandseweg 24 (8454 KE) Mildam,
postbus 199 (8440 AD) Heerenveen, tel. 0513-
682569, fax 0513-682695, e-mail
info@veenstra-redeker.nl

Verdurmen, mr. K.A.M.: Vlasmarkt 28 (4331
PE) postbus 326 (4330 AH) Middelburg, tel.
0118-485678, fax 0118-485660, e-mail
k.verdurmen@vlasmarkt28.nl

Vries, mr. J.J. de: Achter het Station 3 (8932
EW) postbus 882 (8901 BR) Leeuwarden, tel.
058-2941926, fax 058-2136957, e-mail
j.devries@rechtshulpnoord.nl

Wals, mr. E. (Amsterdam): Wegalaan 2 (2132
JC) postbus 2045 (2130 GE) Hoofddorp, tel.
023-5560515, fax 023-5560565, e-mail
erik.wals@bentley.com

Zomeren, mr. R.K.J. (Wognum): Robijnstraat
10 a (1812 RB) postbus 1135 (1810 KC)
Alkmaar, tel. 072-5410050, fax 072-5410059,
e-mail rvanzomeren@incassolaw.nl

NIEUW KANTOOR/ASSOCIATIE

Stek Advocaten (mrs. J.H. Stek, D.P. Cras, K.J.
Defares, M.J.C. van der Graaf en J.H.J.
Timmermans) Leidsegracht 10 (1016 CK)
postbus 10180 (1001 ED) Amsterdam, tel. 020-
5305200, fax 020-5305299, e-mail
info@steklaw.com

Veenstra Redeker Advocaten (mrs. S. Veenstra
en P.H. Redeker) Schoterlandseweg 24 (8454
KE) Mildam, postbus 199 (8440 AD)
Heerenveen, tel. 0513-682569, fax 0513-
682695, e-mail info@veenstra-redeker.nl

Wladimiroff, Jhr. mr. G.R. (Amersfoort):
Rijksstraatweg 31 (2171 AJ) postbus 3 (2170
BA) Sassenheim, tel. 071-3082267, fax 071-
3082625, e-mail
wladimig@sas.akzonobel.com

NAAMSWIJZIGING

Medialaw Advocaten te Amsterdam thans:
Boekx Advocaten
Breemen, mr. P.C.L. van te Doetinchem thans:
Van Breemen & Kloppenberg
Meulmeester Advocaten te Amstelveen thans:
Meulmeester Strous Advocaten

BEZOEKADRES/POSTBUS/ TEL./FAX/E-MAIL

Boekx Advocaten te Amsterdam: e-mail
info@boekx.com
Plas & Bossinade Advocaten Notarissen te
Groningen: Paterswoldseweg 802 (9728 BM)
Groningen
Advocatenkantoor nr. Terlingen te
Amsterdam: postbus 37092 (1030 AB)
Amsterdam

Uitspraken geschillencommissie

GESCHILLENCOMMISSIE ADVOCATUUR

Nu de advocaat heeft nagelaten zijn cliënt (schriftelijk) op de niet-onaanzienlijke kans heeft te wijzen dat succes in hoger beroep kwetsieus is, en dus de cliënte de procedure heeft doorgezet zonder zich van de gevolgen te hebben vergewist, komt het risico van het verlies in hoger beroep voor rekening van de advocaat.

BINDEND ADVIES D.D. 9 SEPTEMBER 2004/ADV03-0169
(Mrs. Van der Groen, Kool en Arnoldus-Smit)

Feiten

De advocaat behandelt voor zijn cliënte een pachtzaak, tegen de pachter van een hoeve. Aanvankelijk treedt de advocaat ook op voor haar moeder. Er doen zich complicaties voor omdat niet duidelijk is wie als verpachter moet worden aangemerkt, de cliënte dan wel haar moeder, weduwe van cliëntes overleden vader. De complicatie wordt mede veroorzaakt omdat de nalatenschap van de vader beheerst wordt door Belgisch recht. Gaande de procedure in eerste aanleg blijkt de weduwe, een verklaring te hebben afgelegd dat zij nimmer de bedoeling heeft gehad de pachtovereenkomst te ontbinden of op te zeggen. De advocaat heeft voortgeprocedeerd uitsluitend ten behoeve van zijn cliënte, waarbij in hoger beroep de vraag speelde of haar moeder, de weduwe, naar Belgisch recht als vruchtgebruikster kon worden aangemerkt. In hoger beroep heeft de pachtkamer van het Hof Arnhem besloten dat de moeder inderdaad dat vruchtgebruik had verworven

De uitspraak is bewerkt door Germ Kemper, advocaat te Amsterdam. Bij de bewerking is de weergave van het standpunt van cliënt of advocaat over het algemeen ingekort; hier en daar zijn details weggelaten.

en dus bij de cliënte de bevoegdheid ontbrak om de pachtovereenkomst op te zeggen. De cliënte vordert vergoeding van de door haar geleden schade.

Beoordeling van het geschil

De commissie stelt op grond van het gestelde ter zitting vast dat partijen een langlopende zakelijke relatie hebben, op basis waarvan zij zaken doen op grond van mondeling door de advocaat gegeven adviezen. Aangezien de advocaat in de onderhavige kwestie dienovereenkomstig heeft gehandeld, heeft de commissie niet kunnen vaststellen hoe het advies zowel bij aanvang van de dienstverlening als voorafgaand aan het hoger beroep heeft geluid. Dit brengt met zich mee dat de commissie evenmin kan vaststellen hoe groot de advocaat de kans van slagen van de beide procedures heeft ingeschat, noch welke verwachtingen hij te dien aanzien heeft gewekt.

De commissie is gelet op het voorgaande van oordeel, dat de stelling die namens de cliënte ter zitting is geponeerd, te weten dat de kans van slagen voorafgaand aan het starten van de procedure in elk geval meer dan 50% bedroeg, niet aannemelijk is geworden. Bij dit alles is er bovendien sprake geweest van de onvoorziene omstandigheid dat één van de twee opdrachtgevers eerst aan het eind van de procedure in eerste aanleg definitief is weg komen te vallen. Deze onvoorziene

omstandigheid valt niet aan de advocaat te verwijten en ligt evenmin in zijn risicosfeer.

De commissie is evenwel van oordeel dat de advocaat door het wegvalen van één van de oorspronkelijke opdrachtgevers zijn opvattingen voorafgaand aan het instellen van hoger beroep expliciet duidelijk had moeten maken. Hij had de cliënte schriftelijk en dus aantoonbaar moeten waarschuwen dat er een niet-onaanzienlijke kans bestond, dat het verzoek tot ontvankelijk verklaring van de pachter in het door hem in eerste aanleg ingediende verzoek tot verlenging van de pacht-overeenkomst naar aanleiding van de door de cliënte gedane opzegging problemen zou kunnen opleveren.

Nu de advocaat heeft nagelaten de cliënte (schriftelijk) op deze niet-onaanzienlijke kans te wijzen, komt het risico, dat de cliënte de procedure heeft doorgezet zonder zich kennelijk van deze gevolgen te hebben vergewist, voor rekening van de advocaat. Het onder voornoemde omstandigheden instellen en doorzetten van het hoger beroep met een dergelijk geringe slagingskans als boven omschreven, acht de commissie dermate kwetsieus dat de advocaat alle kosten verband houdende met het mislukte hoger beroep dient te restitueren dan wel te vergoeden.

De commissie stelt op grond van de overgelegde stukken vast dat het hoger beroep is aangevangen met het beroepschrift van mei 2003 en geëindigd is met de beschikking van het Gerechtshof van 2 september 2003. Blijkens de stukken, die de cliënte op verzoek van de commissie – onder aanhouding van de zaak – na de mondelinge behandeling heeft toegezonden, heeft de advocaat een zestal declaraties verzonden die betrekking hebben op de kosten (honorarium en verschotten) van dit hoger beroep. Deze declaraties bedragen in totaal € 5.937,65 (inclusief BTW en – waar van toepassing – kantoorkosten). Daarnaast is de cliënte blijkens de beschikking van het Gerechtshof te Arnhem veroordeeld tot betaling van de kosten van de zijde van de pachter ter grootte van € 1.952 en van de zijde van de weduwe van haar vader ter grootte van € 1.747, welk bedrag wegens nasalaris van de procureur ad € 113 is verhoogd tot € 1.860.

Op grond van het vorenstaande dient de advocaat een bedrag van € 5.937,65 als onverschuldigd betaald te restitueren en een bedrag van in totaal € 3.812 aan de cliënte te vergoeden. Ten aanzien van de ter zitting gevorderde immateriële schade bepaalt de commissie dat de cliënte geen verband heeft aangetoond tussen het handelen c.q. nalaten van de advocaat en de door haar gestelde beweerdelijk geleden schade, zodat deze moet worden afgewezen.

Voor zover door de cliënte aangevoerde argumenten c.q. klachten niet zijn besproken, kan daarvan worden afgezien, omdat deze niet tot een andere beslissing kunnen leiden.

Het geheel overziend komt de commissie tot de conclusie tot het oordeel dat de klacht gegrond is.

Beslissing

De commissie vermindert de declaraties die de advocaat voor het verrichten van zijn diensten in hoger beroep bij de cliënte in rekening heeft gebracht in die zin dat een bedrag van € 5.937,65 (inclusief BTW en kantoorkosten) als niet-verschuldigd wordt aangemerkt.

Bovendien betaalt de advocaat aan de cliënte een bedrag van € 3.812 ter zake van de uit het hoger beroep volgende proceskosten-veroordelingen.

Betaling van bovengenoemde bedragen dient plaats te vinden binnen een maand na de verzenddatum van dit bindend advies. Indien betaling niet tijdig plaatsvindt, betaalt de advocaat bovendien de wettelijke rente over het totaalbedrag vanaf de verzenddatum van het bindend advies.

Bovendien dient de advocaat overeenkomstig het reglement van de commissie een bedrag van € 90 ter zake van het klachtengeld te vergoeden.

Overeenkomstig het reglement van de commissie is de advocaat aan de commissie als bijdrage in de behandelingskosten een bedrag verschuldigd van € 115.

De commissie wijst het meer of anders verlangde af.

Noot

In de eerste aanleg van een pachtzaak trad de advocaat op voor twee partijen, een kennelijk vaste cliënte en haar moeder. De zaak was gebaseerd op een opdracht van die twee partijen, en uit het volledige bindend advies blijkt dat de advocaat onweersproken heeft gesteld dat de weduwe ter zake een schriftelijke opdracht aan de advocaat had gegeven. De verrassing deed zich voor dat de weduwe, zoals in de procedure in eerste aanleg bleek, aan de pachter had laten weten in het geheel niet een beëindiging van de pachtovereenkomst na te streven, welke mededeling haaks stond op de kennelijk aan de advocaat verstrekte opdracht. In de hoop nog iets te redden heeft de advocaat vervolgens, doorprocederend voor zijn oorspronkelijke cliënte, zich op het standpunt gesteld dat de opzegging rechtsgeldig was omdat zijn cliënte, als erfgenaam van haar vader, daartoe bevoegd was. Uit het bindend advies blijkt dat de pachter zich er evenwel met succes op kon beroepen dat de weduwe naar Belgisch recht als vruchtgebruiker moest worden aangemerkt en dat dus de opzegging niet door een bevoegde partij was geschied.

De Geschillencommissie wijdt er een overweging aan en lijkt derhalve te billijken dat in een vaste en langdurige relatie tussen een advocaat en een cliënt een schriftelijke uiteenzetting van de advocaat over de aan een procedure verbonden risico's achterwege kan blijven. Een afwijking van die vaste gedragslijn is evenwel geboden wanneer zich complicaties als de onderhavige, een tweede eiseres die tegenover derden een ander standpunt inneemt dan tegenover haar advocaat, voordoen. Helemaal zuiver klinkt dat niet; men draagt zorg voor schriftelijke

NEERLEGGEN VAN OPDRACHT

Hof van Discipline 9 februari 2004, nr. 3864

(dekenappèl)

(*mrs. Van Griensven, Beker, Sterk, Van Loo en Baauw*)

Het staat een advocaat vrij zich terug te trekken wanneer hij van oordeel is dat het noodzakelijk wederzijds vertrouwen tussen hem en zijn cliënt is komen te vervallen. Het neerleggen van de opdracht dient dan zorgvuldig te geschieden. Wanneer de advocaat de relatie tijdig beëindigd heeft brengt de zorgvuldigheid niet meer mede dat de advocaat zich er ook nog van moet vergewissen dat zijn ex-client een opvolgend advocaat en procureur heeft gevonden.

– *Advocatenwet artikel 46 (1.1 Beleidsvrijheid in de zorg voor de cliënt)*

Feiten

Mr. X heeft aan klager medegedeeld dat hij zich als diens advocaat en procureur in een voor hem gevoerde procedure terugtrekt in een gesprek van 28 januari 2002 en in een brief van 30 januari 2002. In die procedure was een getuigenverhoor bepaald, te houden op 15 maart 2002. Mr. X laat eveneens bij brief van 30 januari 2002 aan de Rechtbank weten dat hij zich als procureur in de procedure zal terugtrekken.

Klacht

Mr. X heeft in strijd met artikel 46 Advocatenwet zich zonder geldige redenen en zonder met de belangen van klager rekening te houden op een ontijdig moment als advocaat en procureur teruggetrokken uit een procedure die zich in een eindfase bevond en daarbij klager nodeloos op kosten gejaagd en zijn positie geschaad.

Overwegingen van de raad

De raad heeft overwogen dat het mr. X onder de gegeven omstandigheden wel vrijstond zich als de advocaat van klager terug te trekken; voorts is de raad van oordeel dat de mededeling van mr. X van eind januari 2002 geenszins ontijdig is geweest. De raad heeft vervolgens overwogen dat de zorgvuldigheid die mr. X bij het neerleggen van zijn werkzaamheden diende te betrachten onder de omstandigheden van het geval meebracht dat hij zich ervan moest vergewissen dat klager een opvolgend advocaat en procureur had gevonden. De raad acht de klacht om die redenen gegrond.

Die redengeving van de gegrondverklaring is aanleiding tot dekenappèl.

Overwegingen van het hof

Het hof is met de raad van oordeel dat de mededeling van mr. X dat hij

zich terugtrok, eind januari 2002, geenszins ontijdig is geweest. Het hof stelt voorts vast dat, in tegendeel, klager ruimschoots de tijd heeft gehad om vóór de door de rechtbank vastgestelde enquête een andere advocaat en procureur in te schakelen. Het hof stelt vast dat klager daar ook feitelijk in is geslaagd.

Het hof overweegt dan, anders dan de raad, dat de zorgvuldigheid die mr. X bij het neerleggen van zijn werkzaamheden diende te betrachten onder de gegeven omstandigheid niet medebracht dat hij zich ervan had moeten vergewissen dat klager een opvolgend advocaat en procureur had gevonden.

Volgt

Vernietiging van de beslissing in eerste aanleg en ongegrondverklaring van de klacht.

AMICUS CURIAE NIET ONDER TUCHTRECHT

Hof van Discipline 12 maart 2004, nr. 3884

(*mrs. Zwitser-Schouten, Beker, Heidinga, Gründemann en Baauw*)

Raad van Discipline 's-Gravenhage, 23 juni 2003

(*mrs. Van Boven, Van den Dries, Hengeveld, Merens en Nijhuis*)

Een advocaat die optreedt als amicus curiae, handelt niet in de hoedanigheid van advocaat. Zijn optreden als amicus curiae behoort in beginsel niet tot het terrein waarover zich de tuchtrechtelijke controle uitstrekt, tenzij hij zich in die functie zodanig zou hebben misdragen dat hij daardoor het vertrouwen in de advocatuur heeft beschadigd. Uitspraken in de pers zijn tuchtrechtelijk verwijtbaar.

– *Advocatenwet artikel 46 (1.3 Geheimhoudingsplicht; 2.1 Wat in het algemeen niet betaamt)*

– *Gedragsregels 1, 6, 10 en 31*

Klacht

De klacht bevat de volgende verwijten:

- a. Mr. X had in zijn hoedanigheid van amicus curiae niet als zodanig mogen optreden:
 - klager acht het ongeoorloofd dat een Nederlandse advocaat iemand, tegen diens uitdrukkelijke wil, handelingen opdringt die het prerogatief van de verdediging vormen;
 - klager acht het ongeoorloofd dat mr. X, tegen zijn uitdrukkelijke wil, in zijn zaak verdedigingstaken heeft uitgeoefend die klager uitdrukkelijk als zijn eigen exclusieve domein beschouwt.
- b. Mr. X heeft zich in perspublicaties uitgelaten op een wijze, die

¹ Zie Steur tegen Nederland, EHRM 28 oktober 2003, *Advocatenblad* 2004/10, pag. 509 e.v.

schadelijk geacht kan worden voor klager;

- publicatie in *Trouw* van 9 januari 2002, waarin mr. X over de zaak van klager omtrent zijn benoeming tot amicus curiae wordt bevraagd, en waarin hij als volgt wordt geciteerd:

'Het is als het ware de ultieme uitdaging, zoiets als: wie staat Hitler bij? Dat is toch een beetje hoe het door de buitenwereld wordt gezien.'

Klager acht deze vergelijking met Hitler smadelijk en schadelijk voor hem;

- publicatie in de *Haagsche Courant* van 12 september 2002, waarin mr. X eveneens over de zaak van klager wordt bevraagd en waarin hij onder meer als volgt wordt geciteerd:

'Als zijn proces alleen over Kosovo zou gaan en je nu de balans zou opmaken, zou (klager, bew.) zeker veroordeeld worden. Er is duidelijk een link gelegd tussen leger en politie, de slachtpartijen in Kosovo en (klager, bew.)'

en

'Het tweede deel van het proces, waarin de misdaden in Bosnië en Kroatië centraal staan, zal gemakkelijk zijn voor de aanklagers', meent (mr. X, bew.) 'zij hebben meer tijd gehad voor de voorbereiding en kennen de problematiek beter. Het moet geen probleem zijn het bewijs tegen (klager, bew.) helemaal rond te breien.'

Verweer

Mr. X voert aan dat hij in zijn hoedanigheid van amicus curiae heeft gehandeld zoals een amicus curiae betaamt. Een amicus curiae behartigt immers niet de subjectieve verdedigingsbelangen van de verdachte en treedt derhalve niet op als diens raadsman. Hij treedt op als adviseur van de rechters terzake de verdedigingstactieken, en wel vanuit een objectief perspectief. De amicus vervult zijn functie dan ook vanuit een eigen verantwoordelijkheid. De vervulling door mr. X van deze door de rechter opgedragen taak is niet onbetamelijk geweest jegens klager.

Het verwijt met betrekking tot de publicatie in *Trouw* berust op een verkeerde lezing van hetgeen mr. X heeft gezegd en is door klager uit zijn verband gerukt.

Mr. X heeft een interview gegeven aan een journalist van de *Haagsche Courant*. Mondeling was afgesproken dat voor plaatsing het artikel zou worden toegezonden aan mr. X en alleen geplaatst zou worden na zijn akkoord. Dit is niet geschied. Mr. X is door de journalist onjuist geciteerd.

Het beëindigen van de benoeming van amicus curiae is niet omdat mr. X zich ongepast over klager zou hebben uitgelaten, maar omdat de rechters door de ongelukkige publicaties er niet langer op vertrouwden dat mr. X zich op voldoende onpartijdige wijze zou kwijten van zijn taken als amicus. Deze kwestie levert geen verdere reden op voor een tuchtrechtelijke beoordeling, omdat deze al onderwerp is geweest van rechterlijke toetsing.

Overwegingen van de raad

Mr. X heeft in twijfel getrokken of mr. Y door klager gemachtigd is de onderhavige klacht tegen mr. X in te dienen. Mr. Y heeft uitdrukkelijk gesteld dat zulks wel het geval is. Nu er geen aanwijzingen zijn voor het tegendeel dient van de juistheid van de stelling van mr. Y in dezen

te worden uitgegaan. Mr. X heeft voorts nog aan de orde gesteld of en in hoeverre hij, optredende in zijn hoedanigheid van amicus curiae onderworpen is aan het tuchtrecht voor advocaten. De raad is van oordeel dat de taakuitoefening van de amicus curiae als zodanig niet tot het terrein behoort dat door het advocatentuchtrecht wordt bestreken. Weliswaar heeft het Joegoslavië-tribunaal mr. X bij de benoeming aangeduid als 'attorney at the Dutch Bar Association', het gaat hier kennelijk om een functie die door het reglement van het Tribunaal is gecreëerd en die niet het in opdracht van een cliënt verrichten van rechtsbijstand inhoudt. Uitsluitend indien de advocaat zich in deze hoedanigheid zou misdragen en daardoor het vertrouwen in de advocatuur schaadt, kan voor tuchtrechtelijke toetsing aanleiding zijn. Daarvoor kan bijvoorbeeld aanleiding bestaan indien de advocaat die in de hoedanigheid van amicus curiae bij het Joegoslavië-tribunaal optreedt, laakbare uitlatingen in de pers doet over de zaak waarin hij als zodanig is aangesteld. Een advocaat past hier prudentie, zeker als hij de persoon van de aangeklaagde daarbij beschrijft en voorspellingen doet over de bewijsbaarheid van de ingebrachte beschuldigingen en de vermoedelijke beslissing van het Tribunaal. Bij dit alles speelt een rol dat mr. X kennelijk wegens zijn betrokkenheid als advocaat bij enige spraakmakende zaken voor dit Tribunaal, alsook bij enige andere zaken van internationaal strafrecht bekendheid heeft verworven, zodat hij zich er van bewust had moeten zijn dat de publieke opinie aan zijn uitspraken bijzonder belang zou kunnen hechten. Uit de door mr. X overgelegde beslissing van de strafkamer van het Tribunaal is genoegzaam gebleken dat de amicus curiae een functie vervult, gericht op de objectieve verdediging van de verdachte. Er bestaat derhalve een zekere verwantschap tussen de door mr. X uitgeoefende functie van amicus curiae en die van de advocaat die in opdracht van zijn cliënt diens belangen bij de verdediging behartigt. Met dit alles dient de advocaat bij het doen van mededelingen, zoals hiervoor bedoeld, evenzeer rekening te houden.

Ten aanzien van klachtonderdeel a

Uit de in de klachtprocedure overgelegde stukken, alsmede het verhandelde ter zitting is gebleken dat een amicus curiae het Tribunaal dient te adviseren ten aanzien van de objectieve – en niet de subjectieve – verdedigingsbelangen van de verdachte. Blijkens onder meer het besluit van het Tribunaal van 30 augustus 2001 dient de amicus curiae het Tribunaal, en niet de verdachte te adviseren. Bij het optreden van mr. X in zijn hoedanigheid als amicus curiae voor het Tribunaal heeft mr. X derhalve niet de belangen van de verdachte, klager, behartigd, zodat het optreden van mr. X als amicus curiae niet beheld heeft het uitoefenen van verdedigingstaken die tot het exclusieve domein van klager dienen te worden beschouwd.

Klachtonderdeel a is ongegrond.

Ten aanzien van klachtonderdeel b

Mr. stelt dat het interview zoals geplaatst in de *Haagsche Courant* niet op voorhand, hoewel mondeling afgesproken, aan hem is toegezonden. Dit ontslaat mr. X echter niet van zijn verantwoordelijkheid ten aanzien van de gewraakte uitspraken. Niet is komen vast te staan dat mr. X

lijke informatie of men draagt daar geen zorg voor maar het valt niet goed in te zien dat er een omslagpunt in die zorgplicht is en vooral niet waar dat omslagpunt dan wel ligt. Aan elke procedure is immers een risico van mislukking verbonden. Het omslagpunt ligt dan vermoedelijk daar waar de slagingskans wel buitengewoon gering mag worden genoemd.

In wezen wordt nu de zaak beslist op dezelfde wijze als wanneer sprake zou zijn geweest van een beroepsfout. Indien geen redelijk handelend advocaat positief zou hebben geadviseerd over de kans van slagen, zou er een toerekenbare tekortkoming van de advocaat zijn geweest die hem verplicht zou hebben tot het vergoeden van de scha-

de en het restitueren van zijn honorarium. Het is niet zonder meer bevredigend dat een advocaat aan wie niet een beroepsfout wordt aangewreven in de zin van een gebrek aan technisch-juridisch vakmanschap, op dezelfde wijze wordt behandeld. Wél acht de Geschillencommissie het instellen van hoger beroep in hoge mate 'kwestieus' en daarmee wordt dat omslagpunt toch wat duidelijker: er ligt ook in de mooiste relatie een plicht om schriftelijk te waarschuwen, al was het alleen maar om de schijn te vermijden dat de advocaat de risico's domweg niet heeft onderkend, en eigenlijk een beroepsfout maakte.

GJK

Disciplinaire beslissingen

- Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het *Advocatenblad* zijn gepubliceerd zijn ook te vinden op www.advocatenorde.nl en *BalieNet*
- Publicatie in deze rubriek geschiedt door de *Commissie Disciplinaire Rechtspraak*, bestaande uit mr. H.J.A. Knijff, mr. J.D. Loorbach, mr. I.E.M. Sutorius mr. G.J. Kemper en mr. C.H.B. Winters.

MEDEDELING AAN WEDERPARTIJ

Raad van Discipline 's-Gravenhage, 2 februari 2004
(*mrs. Verhoeven, Claassen, Maat, Nijhuis, en Van Nispen tot Sevenaer*)

Een advocaat die aan zijn wederpartij een mededeling van feitelijke aard doet, dient die wederpartij over van belang zijnde ontwikkelingen nadien te informeren. De geheimhoudingsplicht staat daaraan in zoverre in de weg, dat zulks niet kan gebeuren zonder toestemming van de cliënt. Zou de cliënt toestemming weigeren, dan dient de advocaat zich terug te trekken.

- *Advocatenwet artikel 46 (1.3 Geheimhoudingsplicht; 3.4 Jegens tegenpartij in acht te nemen zorg)*
- *Gedragsregels 9 en 30*

Feiten

Mr. X staat de vennootschap A B.V. bij. De wederpartij, Z B.V., heeft tot zekerheid van een vordering op A B.V. pandrecht gekregen op een vordering van A B.V. op een derde vennootschap. Het gaat om een bedrag van f 350.000, dat die derde vennootschap zou hebben te betalen als courtage bij de levering aan die vennootschap van een registergoed.

Mr. X zendt aan de notaris voor wie het transport zou worden verleend een brief waarin hij de notaris laat weten dat, conform afspraak, het bedrag van f 350.000 bij het transport direct kan worden doorbetaald naar Z B.V. Z B.V. en haar advocaat ontvangen een kopie van die brief. Twee maanden later, op 11 september 2001, laat mr. X aan de raadsman van Z B.V. weten dat het transport enige dagen is uitgesteld.

Kort nadien verneemt mr. X van A B.V. dat een andere vennootschap dan de oorspronkelijke het registergoed zal kopen. Het effect daarvan is dat het verpande vorderingsrecht inhoudsloos wordt. Na het transport informeert mr. X per brief de raadsman van Z B.V. dat de oorspronkelijke transactie geen doorgang heeft gevonden maar dat zijn cliënte toch op korte termijn aanzienlijke betalingen aan Z B.V. zal gaan verrichten. Er wordt evenwel niet betaald. Z B.V. dient een klacht in tegen mr. X. Het eerste klachtonderdeel houdt in dat mr. X aanvankelijk, in de brief aan de notaris waarin hij bevestigt dat f 350.000 bij het transport van het registergoed kon worden betaald aan Z B.V., informatie heeft verstrekt waarvan hij wist –althans kon weten – dat die onjuist was. Het tweede klachtonderdeel houdt in dat mr. X, nadat hij kennis had gekregen van het gegeven dat de transactie waar Z B.V. op rekende niet doorging, dat niet aan Z B.V. heeft laten weten.

Overwegingen

(Het eerste klachtonderdeel wordt ongegrond verklaard omdat mr. X betwist dat hij, bij het schrijven van de brief aan Z B.V. waarin hij enige dagen uitstel van het transport aankondigde, al bekend was met het gegeven dat de oorspronkelijke koper vervangen was door een andere. Niet kon worden vastgesteld dat mr. X enige dagen eerder al door de notaris van die wijziging op de hoogte zou zijn gesteld).

Het tweede klachtonderdeel:

Mr. X heeft enkele dagen voor het notariële transport kennis gekregen van het feit dat niet de oorspronkelijke koper zou afnemen maar een andere koper.

Blijkens het verweer en het verhandelde ter zitting heeft mr. X zonder meer aangenomen dat hij hierover diende te zwijgen op grond van zijn beroepsgeheim, zulks ondanks het feit dat mr. X in zijn fax van 11 september 2001 zonder voorbehoud had meegedeeld dat klaagster het overeengekomen bedrag van f 350.000 op korte termijn tegemoet kon zien. Naar het oordeel van de raad hadden, gelet op het hiervoor overwogene, de genoemde omstandigheden voor mr. X aanleiding moeten zijn zich met zijn cliënt te verstaan teneinde de inmiddels onjuist geworden berichtgeving aan de wederpartij recht te zetten. Indien zich daarbij de omstandigheid zou hebben voorgedaan dat die cliënt mr. X niet zou hebben ontslagen uit zijn geheimhoudingsverplichting, had het op de weg van mr. X gelegen zich als advocaat terug te trekken en dat aan de betrokken partijen te laten weten. Mr. X diende rekening te houden met de gerechtvaardigde belangen van de wederpartij – klaagster – welke mede gevoed zijn door eerdere berichtgeving van mr. X.

Blijkens de brief van 25 september 2001 is mr. X zonder meer voortgegaan met de belangenbehartiging voor zijn cliënt. Hij heeft derhalve nagelaten te handelen zoals voormeld.

Aldus heeft mr. X zich niet gedragen zoals een behoorlijk advocaat betaamt. Dit klachtonderdeel is derhalve in deze zin gegrond.

Beslissing

Volgt gegrondbevinding van het tweede klachtonderdeel en het opleggen van de maatregel van enkele waarschuwing.

VERKEERD GECITEERD IN DE PERS

Hof van Discipline 6 februari 2004, nr. 3732

(*mrs. Peeperkorn, Sterk, Scholten, Swaab, De Ruuk*)

Raad van Discipline Arnhem, 16 december 2002

(*mrs. Van Ginkel, Brandsma, Breuning ten Cate, Van Halder en Van de Loo*)

De advocaat die zich in de publiciteit begeeft dient redelijke maatregelen te treffen om te voorkomen dat hij verkeerd wordt geciteerd. Indien hij dat nalaat komen mogelijke onjuiste citaten die onnodig grievend zijn voor zijn rekening.

- *Advocatenwet artikel 46 (3.1.1 Grievende uitlatingen)*
- *Gedragsregel 31*

Feiten

Mr. X staat een cliënt bij die in zijn jeugd mishandeld zou zijn. De oorzaak, aldus de cliënt, is gelegen in het lidmaatschap van zijn ouders van een kerkelijk genootschap A., dat opvoedingsmethoden propageerde die leidden tot stelselmatige mishandeling van kinderen van de leden. De cliënt doet aangifte van mishandeling en daarover heeft mr. X contact met enige journalisten. Het kerkelijk genootschap A. klaagt erover dat mr. X zich onnodig grievend en krenkend heeft uitgelaten in de daarop gevolgde publicaties. Mr. X voert als verweer dat hij onjuist is geciteerd en niet precies kan reconstrueren wat hij wél aan de journalisten in kwestie heeft gezegd.

Overwegingen van de raad

In *De Telegraaf* van 15 december 2001 is mr. X als volgt geciteerd: 'Justitie kan hier niet omheen. Mensen zijn in hun jeugd verknipt, een diepgaand onderzoek is geboden. Als justitie niet snel in beweging komt, span ik een procedure bij het gerechtshof aan, artikel 12 strafverordering. Als je een instelling bestuurt die dit in de praktijk brengt, kun je spreken van een criminele organisatie.'

In *Trouw* van 15 januari 2002 is mr. X als volgt geciteerd: 'Volgens [mr. X] vormt de leiding een criminele organisatie' (in de aanhef van een artikel over klaagster). 'Volgens de ... strafpleiter [mr. X] is er genoeg bewijs om de leiding van de gemeenschap als criminele organisatie aan te merken.'

In het televisieprogramma *Netwerk* van de AVRO van 17 januari 2002 heeft mr. X het volgende gezegd: 'De aanklacht tegen klaagster is aanzetten tot, uitlokken van mishandeling en wel op zodanige schaal dat er wellicht sprake zou kunnen zijn van een criminele organisatie.'

Trouw heeft klaagster laten weten dat zij geen redenen heeft om aan te nemen dat mr. X onjuist is geciteerd in de krant van 15 januari 2002. Mr. X heeft op geen enkele wijze bezwaar gemaakt tegen dit citaat of het citaat in *De Telegraaf* van 15 december 2001. Beide citaten komen ten aanzien van het ontbreken van enige nuancering met betrekking tot het vormen van een 'criminele organisatie' overeen. De raad houdt het er dan ook voor dat mr. X door deze dagbladen juist is geciteerd. Hoewel bij de beoordeling van de klacht vooropstaat dat uitgangspunt is dat de advocaat van de wederpartij een grote mate van vrijheid toekomt om de belangen van zijn cliënt te behartigen op een wijze die hem passend voorkomt, is de raad van oordeel dat mr. X de grenzen van deze vrijheid te buiten is gegaan door zich tegenover de twee dagbladen over klaagster uit te laten als hiervoor is weergegeven. De raad acht deze uitlatingen onnodig grievend tegenover klaagster. Mr. X had moeten beseffen dat de term 'criminele organisatie' in de ogen van de gemiddelde krantenlezer een zware, sterk incriminerende lading heeft. Dit had hem moeten ingeven de term minst genomen niet of niet dan met de nodige omzichtigheid te bezigen. Mr. X heeft echter het één noch het ander gedaan; in beide citaten wordt zonder nuancering van het vormen van een criminele organisatie gesproken. De raad neemt hierbij nog in aanmerking dat volgens mr. X het belang van zijn cliënt hierin was gelegen dat de zaak (door de politie) zou worden onderzocht en dat zijn cliënt erkenning zou verkrijgen voor het feit dat hetgeen hem in het verleden was aangedaan 'niet goed' was. Dat belang rechtvaardigde naar het oordeel van de raad niet dat mr. X zich in vorenbedoelde zin over klager uitliet. De raad komt tot het oordeel dat mr. X zich heeft gedragen op een wijze die een behoorlijk advocaat niet betaamt. De klacht is derhalve gegrond.

Beslissing

De klacht van klaagster tegen mr. X is gegrond. Mr. X wordt de maatregel van enkele waarschuwing opgelegd.